

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie Tijdlijn: Jeugd

Periode: december 2021 tot en met januari 2022

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode december 2021 tot en met januari 2022 en is gebaseerd op openbare bronnen (Kamerbrieven en -stukken). Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de feitenreconstructies 'Jeugd' die de periodes maart 2020 tot en met februari 2021 en maart 2021 tot en met november 2021 beslaan. Voor informatie over andere onderwerpen tijdens de coronapandemie wordt verwezen naar de desbetreffende tijdlijnen.

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

Op 23 maart 2022 vervallen vrijwel alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19. Deze datum vormt daarmee de afsluiting van de tijdlijnen. Deze feitenreconstructie over het thema 'Jeugd' eindigt echter al in januari omdat er na deze maand geen relevante gebeurtenissen meer hebben plaatsgevonden.

De Bestuursraad van VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 7 oktober 2022.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- **Algemeen:** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- **Oranje schuin en dikgedrukte** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- **Blauwe onderstreepte** woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje **Keer terug** naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten¹ of bronnen kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Inhoud

Leeswijzer

1. December 2021

2. Januari 2022

Bronnen

Dec

Jan

1. December 2021

14

Op 14 december stuurt demissionair minister De Jonge een stand-van-zakenbrief over COVID-19 aan de Tweede Kamer. De demissionair minister schrijft dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in een nieuwsbericht van 18 november 2021 heeft laten weten, gelet op de hoge druk op zorg en jeugdhulp, ruimte en vertrouwen te geven aan de zorgaanbieders. De IGJ geeft aan dat juist bij oplopende druk de professionals uiteindelijk het beste zélf kunnen bepalen wat nodig is om goede zorg te kunnen blijven bieden: “zorg die verantwoord, veilig en liefdevol is en blijft”. De inspectie ziet dat zorgaanbieders alles op alles zetten om die zorg te blijven geven. Zorgaanbieders moeten soms ook bepalen welke aanpassingen nodig zijn. Aan ingewikkelde keuzes valt niet te ontkomen als de druk binnen een instelling, een regio of landelijk te hoog oploopt. Het kan zijn dat zorgaanbieders noodgedwongen moeten afwijken van wat gebruikelijk is.

Demissionair minister De Jonge schrijft dat het dan belangrijk is dat bestuurders hun afwegingen en keuzes goed vastleggen. Vooral om die uit te kunnen leggen aan patiënten, cliënten en hun familie en vrienden. Die afwegingen kunnen ook betrokken worden in het (latere) gesprek met de eigen medewerkers, de inspectie of andere relevante partijen. Een voorbeeld waarin wordt afgeweken van de normale praktijk, is bij de inzet van ondersteunend personeel zoals studenten geneeskunde, leerling-verpleegkundigen, voormalige zorgverleners (BIG-geregistreerd, of niet meer), zzp'ers of anderen. Met voldoende ondersteuning vanuit de werkgever zijn daar ruimere mogelijkheden voor dan in een gebruikelijke situatie. Bestuurders in de zorg en de jeugdhulp blijven wel zelf verantwoordelijk voor de keuzes die zij maken. De inspectie geeft ruimte en vertrouwen om afwijkende keuzes te maken als die nodig blijken. Diverse zorgaanbieders in zowel de ouderen- als in de gehandicaptenzorg hebben mede op basis hiervan deze keuzes ingevuld om zo de kwaliteit van de zorg te kunnen borgen.¹

16

Op 16 december sturen de demissionair staatssecretaris van VWS en de demissionair minister voor Rechtsbescherming de zevende en tevens laatste voortgangsrapportage van het programma ‘Geweld hoort nergens Thuis’ naar de Tweede Kamer. De bewindslieden geven aan dat er in alle regio's een goede basis is gelegd waarmee samenwerking tussen de betrokken organisaties verbeterd is, de deskundigheid bij professionals verder is ontwikkeld en de bestuurlijke betrokkenheid is toegenomen.²

18

Op 18 december stuurt demissionair minister De Jonge een Kamerbrief met nieuwe maatregelen naar aanleiding van het 134^e OMT-advies aan de Tweede Kamer. De demissionair minister beschrijft dat Nederland in lockdown gaat. Het onderwijs en BSO sluit de deuren tot en met in ieder geval zondag 9 januari 2022 (laatste dag kerstvakantie). Wel zijn er uitzonderingen voor kwetsbare leerlingen, kinderen van mensen met cruciale beroepen, praktijkonderwijs, toetsen en examens. De extra maatregelen drukken zwaar op alle inwoners van Nederland en in het bijzonder de jeugdigen. De lessen uit de eerdere lockdown en meerdere onderzoeken (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)) laten zien dat de coronamaatregelen jongeren mentaal harder raakt dan andere leeftijdsgroepen. In het bijzonder jongeren met een kwetsbare gezondheid en in een kwetsbare thuissituatie. Het kabinet wil jongeren laten weten dat ze hen zien en hun signalen horen.³

21

Op 21 december sturen demissionair minister De Jonge en demissionair staatssecretaris Blokhuis een Kamerbrief over de opbrengsten van het steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl aan de Tweede Kamer. Voor het steunpakket gericht op jeugd is het enkel op basis van de data uit de raadsdocumenten minder duidelijk dat gemeenten in 2021 extra op jeugd hebben ingezet in vergelijking met 2019 en 2020, maar de onderzoekers hebben op basis van een aanvullende kwalitatieve analyse wel sterk de indruk gekregen dat er bij de inzet van de middelen uit het steunpakket door gemeenten relatief veel aandacht is uitgegaan naar jeugd. Het grootste deel (85%) van de middelen uit het steunpakket voor jeugd is via gemeenten lokaal ingezet voor laagdrempelige ondersteuning voor het sociaal en mentaal welzijn van jongeren. Om tot de best mogelijke invulling van de landelijke middelen te komen, is de besteding van de landelijke middelen vanuit het steunpakket vanaf het begin vormgegeven in samenspraak met jongeren. De landelijke initiatieven gericht op jeugd zijn onder te verdelen in 3 pijlers: 1) meer (ruimte voor) sociale interactie, 2) laagdrempelige mentale ondersteuning en 3) aanvullende ondersteuning voor specifieke groepen.⁴

Inhoud

Leeswijzer

1. December 2021

2. Januari 2022

Bronnen

Dec

Jan

2. Januari 2022

03

Op 3 januari schrijft demissionair minister De Jonge in een Kamerbrief aan de Tweede Kamer dat het SCP adviseert fysiek onderwijs zo spoedig als mogelijk weer toe te laten. Aangegeven wordt dat alle adviezen van deskundigen op het gebied van onderwijs en mentale en maatschappelijke effecten van het sluiten van onderwijsinstellingen daarop wijzen. De maatschappelijke begeleidingscommissie bij het Nationaal Programma Onderwijs (Platform Perspectief Jeugd) heeft op 17 december 2021 tevens een advies van deze strekking uitbracht aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

Het OMT adviseert op deze dag in zijn 136^e advies om het funderend onderwijs per 10 januari 2022 te openen en dat overwogen kan worden om ook de BSO open te stellen. Vanwege de vele onzekerheden over de omikronvariant adviseert het OMT overige versoepelingen (zoals in het mbo en het hoger onderwijs) nog uit te stellen. Het kabinet besluit op deze dag dat scholen in het primair onderwijs (po) en voortgezet onderwijs (vo) en de buitenschoolse opvang vanaf maandag 10 januari weer open kunnen.⁵

14

Op 14 januari schrijft minister Kuipers in een Kamerbrief aan de Tweede Kamer dat naar aanleiding van het 137^e en 138^e OMT-advies en de advisering van het SCP verdere versoepelingen mogelijk zijn in het onderwijs, sport en de cultuursector. Studenten (MBO, HBO en WO) mogen weer fysiek onderwijs volgen en jongeren mogen weer kunst en cultuur beoefenen.⁶

25

Op 25 januari schrijft minister Kuipers in een Kamerbrief aan de Tweede Kamer dat naar aanleiding van het 139^e OMT-advies de quarantaineadviezen voor kinderen en jongeren versoepeld kunnen worden. Kinderen van 0 tot en met 17 jaar hoeven voortaan alleen in quarantaine als zij zelf klachten hebben en/of positief getest zijn. De mondkapjesplicht in het MBO en hoger onderwijs voor zowel studenten, personeel en andere medewerkers komt te vervallen als men zit én anderhalve meter afstand kan houden tot anderen.⁷

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

- 1 Minister van VWS (2021, 14 december). Betreft: Stand van zaken COVID-19 [Kamerbrief] (25295-1638). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z23483&did=2021D49887
- 2 Staatssecretaris van VWS en minister voor Rechtsbescherming (2021, 16 december) Zevende voortgangsrapportage programma Geweld hoort nergens thuis [Kamerbrief] (28345-255). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z23763&did=2021D50407
- 3 Minister van VWS (2021, 18 december). Maatregelen n.a.v. het 134e OMT advies [Kamerbrief] (25295-1672). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z23956&did=2021D50856
- 4 Minister en staatssecretaris van VWS (2021, 21 december) Opbrengsten steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl [Kamerbrief] (25295-1705). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z24039&did=2021D51027
- 5 Minister van VWS (2022, 3 januari). Maatregelen COVID-19 n.a.v. het 136e OMT advies [Kamerbrief] (25295-1710). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z00029&did=2022D00054
- 6 Minister van VWS (2022, 14 januari). Stand van zaken COVID-19 en 138e OMT advies [Kamerbrief] (25295-1717). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z00534&did=2022D01071
- 7 Minister van VWS (2022, 25 januari). Maatregelenbrief Covid-19 [Kamerbrief]. URL: zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1746.html

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl/vws

augustus 2023